

פרשה & הלכה למעשה

"הלומד על מנת לעשות,
מספיקין בידו ללמוד
וללמד לשמור ולעשות"
(אבות ד' ה')

העלון מוקדש:
לעילוי נשמת ההרוגים
באסון הנורא במירון,
ולרפואת הפצועים -
בתור שאר חולי ישראל.

מעשי הצדיקים

סיפורי ישועות - בזכות ר' שמעון בר יוחאי!

40 שנה סעודת הבראה

לפני כיוכל שנים, אברהם חדד, תושב קסטל, התחיל לעבוד כקבלן. במשך שנים בנה דירות והקים בנינים. יום אחד כשעסק בעבודתו כהרגלו, נגזר עליו מן השמים שיפול מגובה ארבע קומות. בטפול נמרץ בבית החולים נצלו חייו, אך הוא נשאר משותק בכל גופו. לאחר שנתיים שלא חל שום שינוי במצבו, חשבה אשתו על רעיון חדש. היא נדרה נדר להשם: אם הקב"ה ירפא את בעלה, היא תעשה סעודת הבראה בל"ג בעמר לכבוד רבי שמעון בר יוחאי. מיד בצאת דבריה, השתנה מצבו עד אשר התאושש אברהם לגמרי. כך שמחו משפחת חדד שנה אחרי שנה בעריכת סעודה גדולה לכבוד התנא האלקי. כאשר אברהם הגיע לשנות הגבורה, קפצה עליו זקנה ומצב בריאותו הדרדר. בערב ל"ג בעמר אמרה אשתו שהסעודה תתקיים כרגיל אפילו שאברהם אינו יכול להשתתף. כמה שעות לאחר הסעודה אברהם נפטר לבית עולמו, בשיבה טובה. ארבעים שנה חי אברהם בנס, בזכות רבי שמעון, ולא במקרה נגזר עליו להפטר בל"ג בעומר!

זוג בזמן הנכון

רבי יונה לבל, הידוע בדור הקודם כמי שניהל חלוקת שתייה חינם במירון, התגורר בירושלים. בבחרותו הוא מאד בקש לקים את דברי חז"ל (שהוא גם מנהג ישן של עיר הקדש) להתחתן עד גיל עשרים. ברם, השידוך המתאים עדין לא נמצא ונותר חודש אחד עד ליום הולדתו העשרים. כיצד אפשר גם לסכם התנאים וגם לעמוד תחת החופה בזמן כה קצר? אולם רבי יונה לא התייאש! כשנותרו שלשה שבועות בלבד, נסע רבי יונה למירון לשפך את תפלתו לפני בורא העולם במקום הקדוש הזה. כל אותו הלילה הוא התפלל ליד ציון הרשב"י, קרא את כל ספר תהלים, התחנן בכל לבו ובקש את בקשתו האישית. למחרת הוא חזר לירושלים... ובחסדי השם זכה לבנות בית נאמן בישראל לפני יום הולדתו העשרים!

שמן משחת מרפא

לפני כשמונים שנה, בא איש אחד עם בתו לקבל ברכתו של האדמו"ר מטשורטקוב, רבי ישראל פרידמן, הידוע כבעל מופת. בתו שהגיעה לפרקה סבלה מעיוות בפניה. הם נכנסו ובכו לפניו. גם האדמו"ר בכה ואמר לאבי הנערה: "מה ביכולתי לעשות?" בסוף הם יצאו מבית האדמו"ר והלכו לדרכם. לפתע פתח רבי ישראל את דלת ביתו וקרא להם לחזור אליו. "נזכרתי עתה" הסביר האדמו"ר "שיש לי שמן זית ששלחו לי מההדלקה במירון שהשתמשו בל"ג בעומר. קח את השמן המסוגל הזה ותמשח אותו לבתך, והקב"ה יעזור". כך עשה ולאט לאט נתרפאה!

הפרשה למעשה

כבוד - זה כל מה שנדרש!

פרשת אמור כוללת בתוכה כמה עניינים שונים אשר כולם סובבים סביב עניין אחד - כבוד. התורה מונה מספר מצוות אשר המכנה משותף והצד השווה שבהם הוא - לנהוג כבוד באותן המצוות. ראשית פותחת הפרשה בכבוד כהונה, אחריו - כבוד כהונה גדולה, כבוד הקרבנות והמקדש - איסור בעל מום, כבוד שמים - קידוש וחילול השם, כבוד שבת וכבוד יום טוב.

הרב שלמה וולבה זללה"ה מבאר (שיעורי חומש עמ' פט), כי כשאנו רוצים להתקרב לבורא העולם ע"י קיום מצוותיו, אנו נדרשים לכבוד! והתורה מחדשת לנו את המושג של 'כבוד' - מהו?! כל מה שחשבנו שנחשב ל'כבוד' - באה התורה ואומרת "יש כללים מאוד מסוימים כיצד לכבד". הכבוד לדברים הרוחניים נעשה דווקא באמצעות הגשמיים, כדוגמת כבוד שבת וכבוד יום טוב - שנעשה ע"י שמענגם באכילה ושתייה.

יש עניינים בכבוד שהתורה דורשת שיהיו באדם, עניינים אלו הם דקים מאוד, אך השלכותיהם הם גדולות, לדוגמא: הגמרא (קידושין מ:): אומרת, שהאוכל בשוק הוא פסול לעדות, כי אם על כבוד עצמו אינו מקפיד, בוודאי שגם על כבוד אחרים לא יחוס ויעיד עליהם עדות שקר. עוד כתוב בגמ' (שבת קיד:): "תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו - חייב מיתה". זהו חיוב על תלמיד חכם לכבד את עצמו, וכבוד זה נדרש ממנו גם אם הוא אינו חפץ בכך, מפני שהוא לומד תורה, והוא צריך לכבדה.

הרב נתן צבי פינקל - הסבא מסלבודקא זצוק"ל אמר פעם, שלו יצויר שהיו נוטלים מן האדם את כל הכבוד שלו - הוא בהכרח היה מת, כי האדם אינו יכול לחיות בלי הכבוד. כל כך מושרש הכבוד באדם, זה מושרש בנשמה.

וכבר נאמר ע"י חז"ל (אבות ד' כ"א) בגנות הצד השלילי של הכבוד: "הקנאה והתאוה והכבוד - מוציאים את האדם מן העולם". כל אדם באשר הוא - רוצה כבוד, אבל כבוד הוא דבר שלא דורשים אותו, כבוד הוא הערצה כלפי אדם אחר, אדם שנוהג בדרך קדושה ופרישות - העולם מכבדים אותו, כי לו נאה לכבד. ובזה יובן מה שאמר בגמרא (עירובין יג:): "כל הרודף אחר הכבוד - הכבוד בורח ממנו, וכל הבורח מן הכבוד - הכבוד רודף אחריו".

הלכה למעשה

הלכות מצויות ומעשיות - לפי דעת מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, ובנו הראשון לציון הרב יצחק יוסף שליט"א

הלכות שבת - המשך דיני מלאכת בורר

קילוף גרעינים (פיצוחים) ע"מ לאוכלם אחר זמן ☞ קילוף פירות שקליפתם נאכלת עמהם - קילוף עור העוף ☞ הסרת גרעיני פירות ☞ ברירת עצמות דגים ☞ שטיפת פירות מלוכלכים ☞ סינון מיץ פירות סחוט ☞ תיון שיש לו מסננת ☞ שקית תה ☞ מסננת שבכיוור ☞ שפיכת מים שבגביע לבן / יוגורט ☞ הסרת פסולת הצפה מעל גבי משקה

מותר לסננו בשבת, הואיל ורוב בני אדם רגילים לשתותו כך ואינם מקפידים לסננו.

תיון שיש לו מסננת

תיון (קומקום תה) ובו תמצית תה המעורבת עם עלי התה, מותר בשבת לערות ממי התמצית לתוך כוס, אף על פי שיש בפי הקומקום מסננת למנוע מעבר עלי התה. ואין בזה חשש בורר, הואיל ורוב העולם אינם מקפידים על כניסת עלים בודדים לתוך הכוס, ואפילו אם יכנסו לתוך פיו - פולטם ואינו מקפיד. ומכל מקום טוב להמתין מלערות מן הקומקום אל הכוס, עד שיהיו מי התמצית למעלה, והעלים יהיו שקועים למטה בתחתית הקומקום.

שקית תה

מותר להוציא שקית (שקיק) תה מתוך כוס עם מים, ואף על פי שמיד מטפטפות טיפות מן המים שבשקיק, אין לחוש בזה משום איסור ברירה בכלי, מכיון שהסינון נעשה מאליו בלי כוונת ברירה.

מסננת שבכיוור

מותר להשתמש בכיוור שיש בו מסננת למנוע את ירידת הפסולת לצנרת, ואין לחוש בזה לאיסור בורר.

שפיכת מים שבגביע לבן / יוגורט

גביעי לבן/יוגורט/שמנת שיש בהם מים הצפים על גביהם, מותר לשפוך את המים שעליהם ולאכול את מה שבגביע לאלתר, כי אין המים מעורבים עם האוכל אלא צפים עליו ואין כאן תערובת כלל.

הסרת פסולת הצפה מעל גבי משקה

כוס יין שנפל לתוכה זבוב וכדומה, והזבוב צף על פני המשקה, מותר להסירו בידו או בכף, ואין בזה איסור בורר כלל. ויש חולקים ואוסרים להסיר את הזבוב לבדו, משום שבורר פסולת מאוכל, אלא יקח את הזבוב בכף עם קצת מן המשקה.

אולם הסוחט לימון לכוס תה ונפלו לתוכו גרעיני הלימון, אסור לברור את הגרעינים מתוך המשקה, שהרי הוא בורר פסולת מתוך אוכל. שלא התירו הסרת פסולת מן המשקה אלא רק באופן שהפסולת צפה על פני המשקה, שאז הפסולת נחשבת כ'מבוררת'. אלא יטול את הגרעינים בכף עם מעט משקה. ואם הגרעינים צפים למעלה, מותר ליטלם בפני עצמם.

קילוף גרעינים (פיצוחים) ע"מ לאוכלם אחר זמן

קילוף גרעיני חמניה/אבטיח וכדומה - כדי לאוכלם לאחר זמן, מעיקר הדין - מותר לקלוף כמות שרוצה לאכול ולהניחה לפניו, ויאכל הכל בבת אחת - בסמוך לקילוף, לאלתר. ויש שאוסרים, ולדעתם מותר לקלוף מעט מעט, וטוב לחוש לדבריהם.

קילוף פירות שקליפתם נאכלת עמהם - קילוף עור העוף

פירות שיש עליהם קליפה, כמו אגסים ותפוחים ומלפפון שהקליפה מחוברת עם הפרי, לא שייך בזה דין בורר כלל, ולכן מותר לקולפם אפילו עם מקלף המיועד לכך. ואפילו על דעת להניחם לאכול בסעודת הערב, לפני צאת השבת. אבל אין לקלף לצורך הלילה משום מכין משבת לחול.

והוא הדין לגבי עור העוף, שמותר להסירו אפילו אם הוא מקפיד עליו שלא לאוכלו, הואיל והעור ראוי לאכילה, שיש מי שאוכל אותו, ומין אחד הוא עם העוף, ומחובר בבשר העוף.

הסרת גרעיני פירות

פירות שיש להם גרעינים קשים, כגון - תמרים, שזיפים ומשמשים, מותר ליטול גרעיניהם בשעת האכילה. וגרעיני אבטיח ומלון, רשאי גם כן לנערם כשאוכל חתיכה מהם. ואם נשארו גרעינים דבוקים בו - יכול להוציאם מהאבטיח תוך כדי אכילתו, שכן היא דרך אכילתו.

ברירת עצמות דגים

מותר לברור בשעת האכילה את עצמות הדג, שכל שעושה כן בשעת האכילה ממש - נחשב 'דרך אכילה', ואינו נחשב כבורר פסולת מתוך אוכל. ורק עצמות שנפרדו מן הדגים [או מן הבשר] והם בצלחת - לא יבררם כדי לסלקם משם, אלא יזיזם לצד הצלחת.

שטיפת פירות מלוכלכים

מותר לשטוף פירות או ירקות במים, לנקותם מהריסוס שעליהם - על דעת לאוכלם לאלתר. ולכן אם יש לכלוך או אבק הדבוקים בהם, אפילו אם הם ממש מעכבים את האכילה - מותר להחזיקם תחת זרם מים ולשפשפם בידו, על דעת לאוכלם לאלתר.

סינון מיץ פירות סחוט

מיץ פירות שנסחט מערב שבת ויש בו חתיכות פרי קטנות -